

साना अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन

२०७२

(अनुदान कार्यान्वयन निर्देशिका २०७२ को २.२ को VII कार्यान्वयन प्रयोजनका लागि)

नेपाल सरकार
कृषि विकास मन्त्रालय
किसानका लागि उन्नत वित्त विजन कार्यक्रम

Implementing Agency

Funding Agency

विषयसुची

परिचय	3
आयोजनाको कार्य क्षेत्र (Program Areas).....	3
सहयोगका क्षेत्रहरू (Support Areas).....	4
कृषि बाली (Crops)	4
पशुपालन (Livestock).....	5
औषत अधिकतम सिमा प्रति उपआयोजना (Maximum Grant Per sub project)	5
लागत बाँडफाँड व्यवस्था (Cost Sharing Provision)	5
समावेश गर्न सकिने भैपरी आउने खर्च (Contingency Costs).....	5
योग्य लक्षित समूह (Eligible Target Groups).....	5
साना अनुदान सहयोग कार्यान्वयन प्रकृया (Small Grant Implementation Process)	6
कार्यक्रम कार्यान्वयनका विभिन्न चरणहरू	7
पुर्ण प्रस्ताव आव्हान तथासंकलन	7
पुर्ण प्रस्तावको मुल्यांकन तथा स्थलगत प्रमाणिकरणका लागि सिफारिश	8
पुर्ण प्रस्तावको स्थलगत प्रमाणिकरण.....	8
सफल भएका उप-आयोजना प्रस्ताव छनौट गरी जि.कृ.वि. /जि.प.से.का. का कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्ने	9
उप-आयोजना संचालन, अनुगमन र प्रतिवेदन	9
साना अनुदान सहयोग अन्तरगत खरिद व्यवस्था	10
खरिद समिति गठन	10
मेशिन उपकारण एंव औजार खरिद प्रक्रिया	10
मल, वित, नक्ष आदि खरिद	10
निर्माणसम्बन्धि कार्य	10

कागजातहरू बुझाउनु पर्ने	11
साना अनुदान निकासा तथा भक्तानी प्रक्रिया.....	11
खर्चको विवरण र प्रगति प्रतिवेदन	11
सार्वजनिक सुनुवाइ / लेखा परीक्षण.....	12
कृषक समुह.....	12
सहकारी संस्था	12
उप-आयोजनाको कार्यक्रम संचालनबाटे सार्वजनिकीकरण.....	13
अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण.....	13
अनुसुची १ प्रस्ताव पत्रको नमुना ढाँचा	15
अनुसुची २ प्रस्ताव पत्रको प्रारम्भीक छनौट (Pre Screening) का लागि चेकलिए.....	20
अनुसुची ३ उप आयोजना प्रस्तावको मुल्यांकन तथा स्विकृतिका आधारहरू	21
अनुसुची ४ उप आयोजना प्रस्तावको स्थलगत प्रमाणिकरणका लागि चेकलिए	23
अनुसुची ५ उप आयोजना कार्यान्वयन सम्झौताको नमुना ढाँचा	25

साना अनुदान सहयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन (Implementing Procedure of Small Grant)

परिचय

किसानका लागि उन्नत वित्त विजन कार्यक्रम वि स २०६९२०७० देखि आ व २०७५।०७६ सम्म नेपालको पश्चिमाञ्चल तथा मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत का मध्य पहाडी जिल्लामा वीउ१ मासु एंव एंव दुर्घ जन्य व्यवसाय मार्फत ग्रामिण कृषकहरूको आयस्तर वृद्धि गर्नु यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । कार्यक्रमका ३ वटा सम्भागहरू क्रमशः औपचारीक रूपमा वीउ विजन क्षेत्रको विस्तार साना पशुपालक कृषकहरूको व्यावसायिकरण तथा स्थानिय उद्यमशिलता एंव संस्थागत विकास रहेका छन् । कार्यक्रम अनुदान प्रवाह लागु भएका जिल्लाहरूका योग्यता पुरेका आवेदक हरूबाट प्रस्ताव पत्र आव्हान गरि उत्कृष्ट आवेदकहरूलाई आवश्यक्ता एंव औचित्यताका आधारमा अनुदान प्रवाह गरिन्छ । अनुदान प्रवाह लागि अनुदान संचालन निर्देशिका ,२०७२ नेपाल सरकार र इफाड वीच भएको "किसानका लागि उन्नत वित्त विजन कार्यक्रम (KUBK-ISFP) अन्तर्गत अनुदान कार्यान्वयनका लागि तयार गरि कार्यान्वयनमा रहेको छ । प्रस्तुत कार्यविधि/मार्गदर्शन कार्यक्रमको मुल अनुदान संचालन निर्देशिका अन्तर्गत जिल्लास्तरमा साना अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन लाई सहज ढंगले संचालनका लागि तयार गरिएको हो । यस्ले जिल्लास्तरमा प्रतिस्पर्धात्मक रूपमा साना अनुदान सहयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रकृयालाई सहयोग पुर्याउछ । प्रस्तुत कार्यविधि/मार्गदर्शन अनुदानग्राहीको योग्यता, आवेदन एंव मुल्यांकन प्रकृया , प्रस्ताव तयारी तथा पेश, उप आयोजना छानौट तथा स्विकृतिका आधारहरू , साना अनुदान समझौता एंव कार्यान्वयन आदि समेत तयार गरिएको छ ।

कार्यविधि/मार्गदर्शन विशेष गरि किसानका लागि उन्नत वित्त विजन कार्यक्रम अन्तरगत औपचारीक वित्त विजन क्षेत्रको विस्तार तथा साना पशुपालक कृषकहरूको व्यावसायिकरण सम्भागको जिल्ला स्तरमा जिल्ला कृषि कृषि विकास कार्यालय, जिल्ला पशु सेवा कार्यालय , कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई तथा जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ अन्तर्गत को जिल्ला लगानी द्वार मार्फत साना अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएको हो ।

कार्यक्रम व्यवस्थापन कार्यालयले कार्यान्वयन अनुभवको आधारमा आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम निर्देशन समितिको स्विकित लिइ कार्यविधि /मार्गदर्शन परिमार्जन एंव ससोधन गर्नेछ । परिमार्जन गर्दा कार्यक्रमको मुल अनुदान प्रवाह निर्देशिका ,२०७२ तथा कृषि विकास मन्त्रालय अन्तर्गत संचालित अन्य विभिन्न आयोजना/कार्यक्रमहरूले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा प्राविधिक पक्षहरूलाई समेत संयोजन गरिने छ ।

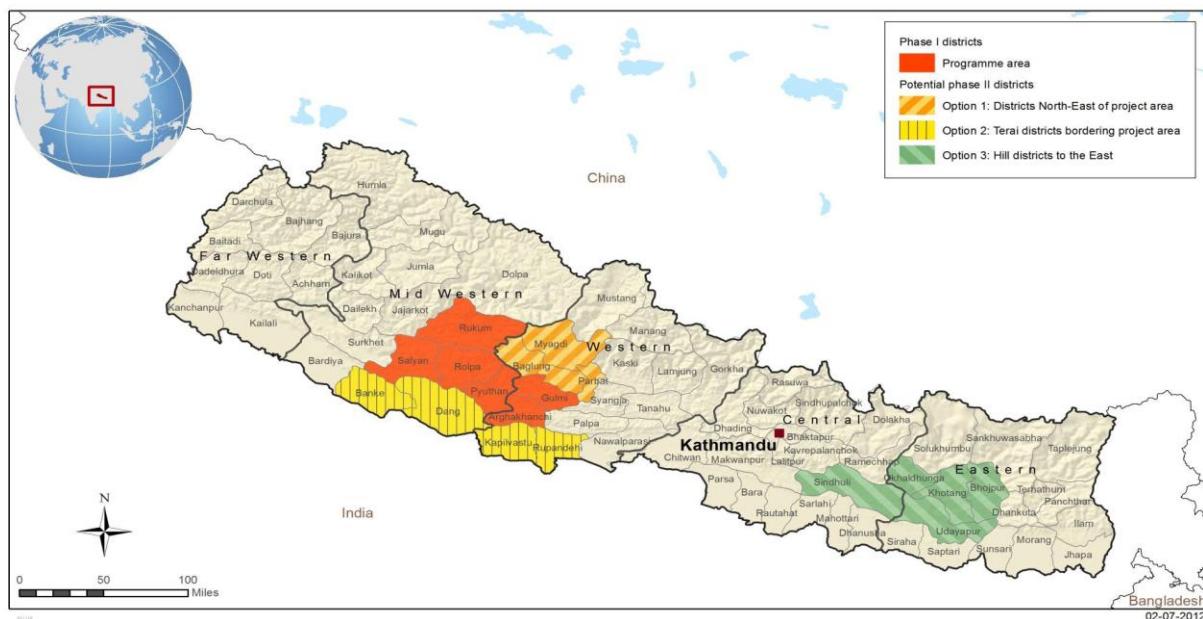
आयोजनाको कार्य क्षेत्र (Program Areas)

साना अनुदान सहयोग कार्यक्रम मध्यपश्चिमाञ्चल र पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रका ६ वटा पहाडी जिल्लाहरू क्रमशः गुल्मी , अर्घाखाँची , रोल्पा , प्युठान , सल्यान तथा रुकुममा संचालन गरिने छ । अनुदान रकम प्रतिस्पर्धात्मक आधारमा प्रदान गरिने छ । सबै जिल्लाहरूको समान सहभागिता सुनिश्चित गर्न अनुदानका

लागि छुट्टयाईएको रकमबाट अनुदान कार्यान्वयनको प्रभाव एंव अनुभवका आधारमा यथोचित तवरले प्रत्येक वर्षको बार्षिक कार्यक्रम मार्फत विनियोजन गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।

Nepal

Kisanka Lagi Biu-Bijan Karyakram

The designations employed and the presentation of the material in this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of IFAD concerning the delimitation of the frontiers or boundaries, or the authorities thereof.

Map compiled by IFAD

सहयोगका क्षेत्रहरू (Support Areas)

साना अनुदान सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत आयोजनाको संभाग १ अन्तर्गत खाद्यान्न एंव तरकारी वालीको वीउ जन्य व्यवसाय तथा संभाग २ अन्तर्गत वाखा , दुग्ध तथा मासु जन्य पदार्थ व्यवसाय सम्बन्धी नवीन प्रविधिको विस्तार तथा अवलम्बन, सामुदायिक वीउ वैंक (Community Seed Bank) जस्ता प्रविधिहरू अवलम्बनका लागि लगानी गरिने छ । यस अनुदान सहयोग अन्तर्गत योग्य आवेदकहरूको माँग अनुसार आयोजनाको उद्देश्यसँग सान्दर्भिक हुने निम्न अनुसारका संभावित क्षेत्रहरूमा लगानी गरिने छ ।

कृषि बाली (Crops)

खाद्यान्न एंव तरकारी बालीको उन्नत वीऊको उत्पादन तथा विस्तार, गुणस्तरिय वीउ उत्पादन प्रवर्द्धन सम्बन्धि क्रियाकलाप, उन्नत कृषि यन्त्र, औजारहरू, सामाग्रीहरू तथा निर्माण कार्य -जस्तै: पावर टिलर, मिनि टिलर चिस्यान मापन यन्त्र, कर्न सेलर, सुपर ग्रेन व्याग , सिड विन, थ्रेसर आदि) को उपयोग, उत्पादीत विउको बजारीकरण, विउ गोदाम घर (स्टोर), समुदाय व्यवस्थित सिचाइका स्कीम, बिऊ प्रशोधनका साधन आदी ।

पशुपालन (Livestock)

पशु नक्ष सुधार, साना डेरी, उन्नत पशुपालनका प्रविधि अवलम्बन, बाखापालन, भुइघाँस तथा डालेघाँस नर्सरी स्थापना र उत्पादन, गोठ निर्माण तथा सुधार/ वायोग्यास प्लाण्ट जडान र पशु बजार विकासका लागि टहरा निर्माण आदी ।

औषत अधिकतमसिमा प्रति उपआयोजना (Maximum Grant Per sub project)

प्रत्येक जिल्लामा वीउ उत्पादन एंव विउ तथा पशु जन्य व्यवसायमा संगलग्न कृषक समुह /सहकारी/ अनुदान प्रदान गरिने छ । साना अनुदान सहयोगको अधिकतम सिमा रु ३,००,००० (अक्षेरुपी रु तिन लाख मात्र) कायम गरिएको छ ।

लागत बाँडफाँडव्यवस्था (Cost Sharing Provision)

उपआयोजना संचालन गर्ने आबेदकले साना अनुदान मागका लागि पुरक रकम (Matching fund) को व्यवस्था गर्नु पर्ने छ । यस्तो अनुदान रकम निर्माण पुर्वाधार सम्बन्धि क्रियाकलापहरुको लागि प्रस्तावित बजेटको ८० प्रतिशत सम्म अनुदान स्वरूप उपलब्ध गराइने छ साथै पुर्वाधार वाहेकका अन्य क्रियाकलापहरुमा हकमा ५० प्रतिशत सम्म अनुदान रकम उपलब्ध गराइने छ । यसरी क्रियाकलाप संचालन गर्दा कुल परियोजना लागतको बढिमा ६० प्रतिशत रकम सम्म अनुदान स्वरूप रकम उपलब्ध गराइने छ ।

समावेशगर्न सकिने भैपरी आउने खर्च (Contingency Costs)

पुर्वाधार सम्बन्धि क्रियाकलापहरुमा मात्र भैपरी आउने खर्च (Contingency) प्रस्ताव समावेश गर्न सकिने छ । यसरी प्रस्ताव गरिने भैपरि आउने खर्च पुर्वाधार सम्बन्धि लगत इस्टिमेटको पांच (५) प्रतिशत भन्दा बढी हुनु हुदैन । उप-आयोजनाका सन्दर्भमा भएका पुर्व खर्चहरु (जस्तै, फाराम संकलन र तुझाउने, उप-आयोजना प्रस्ताव तयारी खर्च आदि) अनुदान सहयोगमा समावेश गर्न पाईने छैन । साथै साना अनुदान सहयोगको रकम मेसिन तथा औजार वाहेक जग्गा जस्ता स्थीर सम्पत्ति खरिदका लागि प्रदान गरिने छैन ।

योग्य लक्षित समूह (Eligible Target Groups)

साना अनुदान सहयोग सहकारी संस्था/समूहलाई प्रदान गरिने छ । यो अनुदान प्राप्त गर्न वीउ उत्पादन समुह (खाद्यान्न एंव तरकारी वाली), पशुपालक समूह -जस्तै बाखापालन समूह, गाई/भैसी पालन समूह), सहकारी, साना डेरी समूह, उन्नत वीऊ विस्तार समूह, उत्पादन बजारीकरण समूह, आदी निम्न मापदण्ड पुरा गरेका खण्डमा अनुदान प्राप्त गर्न योग्य हुनेछन्:

- ❖ उत्पादन समुह : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/जिल्ला पशु सेवा कार्यालयमा दर्ता भई कम्तीमा १ वर्षे कार्य अनुभव भएका कृषक समूह तर
- ❖ सहकारी : सहकारी ऐन २०४८ अनुसार दर्ता भई कम्तीमा एक वर्षे कार्य अनुभव भएका कृषि सहकारी वा विधानमा कृषि जन्य कार्य गर्ने भनि उल्लेख गरिएका वहउद्देशिय सहकारी संस्था

नोट : हेफर इन्टरनेशनल तथा नेपाल कृषि सहकारी केन्द्रिय सघ लिमिटेड मार्फत प्रवर्द्धन भएका समुहको हकमा हालसाले मात्र दर्ता भएका समुह/सहकारीले सम्बन्धित निकायको सिफारिशका आधारमा आवेदन दिन सक्नेछन् ।

साना अनुदान सहयोग कार्यान्वयन प्रकृया (Small Grant Implementation Process)

मापदण्ड पूरा गरेका सहकारी संस्था/समूहहरूले साना अनुदान सहयोगका लागि आवेदन गर्न सक्नेछन् । साना अनुदान सहयोग कार्यान्वयन अन्तर्गतिका उप-आयोजनाका छनौटका लागि तीन चरणहरू समावेश हुनेछन् । उप-आयोजना पुर्ण प्रस्ताव (Sub Project Full Proposal) आव्हान, संकलन तथा प्रारम्भिक छनौट, उप आयोजनाको मुल्यांकन एंव स्थलगत प्रमाणिकरण तथा उप-आयोजना कार्यान्वयन संझौता, अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण ।

चरण	कृयाकलापहरू	जिम्मेवार इकाइ	कैफियत
चरण १ उप-आयोजना पुर्ण प्रस्ताव आव्हान, पेश तथा प्रारम्भिक छनौट			
	→ साना अनुदान सम्बन्धि प्रस्तावपत्र आव्हान	कार्यक्रम व्यवस्थापन कार्यालय/जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का.	
	→ उप आयोजना हरूको प्रस्तावपत्र दर्ता लगानी द्वारा		
	→ उप आयोजना प्रस्ताव पत्रहरूको प्रारम्भिक छनौट प्रारम्भिक छनौट समिति ^१		
चरण २ पुर्ण प्रस्ताव मुल्यांकन तथा स्थलगत प्रमाणिकरण			
	→ पुर्ण प्रस्तावहरूको मुल्यांकन तथा सफल पुर्ण प्रस्तावहरूको स्थलगत प्रमाणिकरणका लागि सिफारिश	जिल्ला कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाइ	
	→ मुल्यांकनबाट उपयुक्त ठहर भएका पुर्णप्रस्तावहरूको स्थलगत निरिक्षण (प्राविधिक सम्भाव्यता, आर्थिक सम्भाव्यता व्यवस्थापकिय क्षमता, वातावरणिय एव सामाजीक जोखिम न्युनिकरणका उपायहरूको अवलम्बनको विश्लेषण) आदी स्थलगत निरिक्षण टिम ^२		

¹ संयोजक जि कृ वि का जि प से का प्रमुख सदस्यहरू जि वि स पशु विकास विज्ञ जिल्ला कृषि व्यवसाय सल्लाहकार

² अधिकृत प्रतिनिधि जिकृविका जि पसेका जिल्ला विउ संयोजक पशु विकास विज्ञ जिल्ला कृषि व्यवसाय सल्लाहकार

चरण ३	कार्यान्वयन सम्झौता अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण		
		अन्तिम स्विकृतिका लागि जि.कृ.वि.का./ जि.प.से.का. समक्ष पेश (स्थलगत प्रमाणिकरण प्रतिवेदन तथा मुल्याकन प्रतिवेदनका आधारमा)	जिल्ला कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाइ
		उप आयोजनाको स्विकृति (स्थलगत प्रमाणिकरण प्रतिवेदन तथा जिल्ला कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाइको सिफारिशमा)	जि.कृ.वि.का./ जि.प.से.का.
		कार्यान्वयन सम्झौतामा हस्ताक्षर	जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. र अनुदानग्राहीहरु विच जिल्ला कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाइको को सहजिकरणमा
		उपआयोजना कार्यान्वयन अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण	अनुदानग्राही र जि.कृ.वि.का./ जि.प.से.का./जिल्ला कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाइ /कार्यक्रम व्यवस्थापन कार्यालय

कार्यक्रम कार्यान्वयनका विभिन्न चरणहरु

जिल्ला कृषि विकास कार्यालय तथा जिल्ला पशु सेवा कार्यालयहरूले कार्यक्रम व्यवस्थापन कार्यालय बुटवल संग समन्वय गरि उपआयोजनाको पुर्ण प्रस्ताव पत्र आहूवानको तयारी, ग्रहण र संप्रेषण गर्ने छन् । संभाव्य लक्षित समूहबाट आबेदन आहूवान गरिने छ । यो प्रकृयालाई सहजिकरण गर्नकालागि कार्यक्रम व्यवस्थापन कार्यालयले उत्पादनयोग्य क्रियाकलापको कार्यान्वयनको संभाव्यताको विश्लेषण गर्न योग्य (प्राविधिक, वित्तीय तथा व्यवस्थापकीय आधारमा) संक्षिप्त विवरण सहितको निर्दिष्ट उपआयोजना पुर्ण प्रस्ताव फाराम (अनुसुची १) तयार गर्ने छ ।

पुर्ण प्रस्ताव आव्हान तथासंकलन

साना अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धि सूचना जि.कृ.वि.का., जि.प.से.का., जि. उ. वा. स. , कृषि तथा पशु सेवा केन्द्रहरु तथा वीउ प्राविधिक एंव पशु सहजकर्ताहरु मार्फत सम्प्रेषण गरिनेछ । यस्तै व्यापक प्रचार प्रसारका लागि उपलब्ध संचारमाध्यमहरु जस्तैः पत्रपत्रिका, स्थानिय एफ एम , तथा इन्टरनेट /वेबसाईट आदिको समेत प्रयोग गरिनेछ ।

आबेदकले तोकिएको अन्तिम मिति भित्र निर्धारित ढाँचामा दुई प्रति उप आयोजना प्रस्ताव पत्र पेश गर्नु पर्ने छ । प्रस्ताव पत्र वुझाउंदा निम्न अनुसारका कागजातहरु संलग्न गर्नु पर्ने छ ।

- ❖ समूह/सहकारी/संस्था दर्ता सम्बन्धि कागजपत्रहरु ।
- ❖ साना अनुदान सहयोगकालागि आबेदन पेश गर्ने सम्बन्धि कार्यसमिति बैठकको निर्णयको प्रतिलिपि ।
- ❖ साना अनुदान सहयोग कार्यक्रमका कृयाकलाप कार्यान्वयनकालागि आवश्यक पर्ने पुरक रकम (Matching Fund) को उपलब्धताको सुनिश्चितता ।
- ❖ यदि कुनै निकायले प्रस्तावपत्रमा उल्लेख भएको कृयाकलापहरुमा आशिंक सहयोग गर्ने भन्ने उल्लेख गरेको भए सो को प्रमाणको रूपमा आशयपत्र वा संझौतापत्र ।
- ❖ समूह/संस्थाको सदस्य संख्या र विद्यमान श्रोतसाधनहरु (जस्तै: भौतिक सुविधा, मानव संसाधन, बैंक मौजदात विवरण, समुहको हितकोष तथा परिचालन र बर्तमानमा गरिरहेका कृयाकलापहरु) को विवरण ।
- ❖ सहकारीहरुको हकमा गत आर्थिक वर्षको अडिट रिपोर्ट समेत पेश गर्नुपर्ने छ ।
- ❖ समुहको हकमा सम्बन्धित सेवा केन्द्र / जि.कृ.वि.का./ जि.प.से.का. वाट प्रस्तावित कार्य गर्नका लागि आर्थिक रूपमा सबल रहेको भन्ने व्यहोराको सिफारिश पत्र

यसरी प्राप्त भएका प्रस्तावपत्रहरुको प्रारम्भीक छनौटका लागि ३ सदस्यीय छनौट समिति गठन गरिनेछ । जस्मा कार्यालय प्रमुख -जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का., जिल्ला वित्त संयोजक /पशु विकास विज्ञ -कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाइ तथा कृषि व्यवसाय सल्लाहकार -लगानी द्वारा, जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ सदस्य रहने छन् । प्रारम्भीक छनौट गर्दा अनुसुची २ बमोजिमको नमुना ढाँचा अनुरूप गर्नुपर्ने छ ।

पुर्ण प्रस्तावको मुल्यांकन तथा स्थलगत प्रमाणिकरणका लागि सिफारिश

जिल्ला कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईले जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का को आवश्यक सहयोगमा अनुसुची-३ मा उल्लेख गरिएका प्रस्ताव मुल्यांकन तथा स्विकृतिका आधारमा मुल्यांकन गर्नुपर्ने छ । यसरी मुल्यांकन गर्दा कम्तिमा ६० प्रतिशत मुल्यांकनका आधारहरुको उत्तर सकारात्मक हुन आएका पुर्ण प्रस्तावहरुको मात्र स्थलगत प्रमाणिकरण गरिने छ । छानबिनको क्रममा स्थलगत प्रमाणिकरण बाट सिफारिस भए वा नभएको तथ्य समेत हेरिने छ । त्यस्तै गरि उप-आयोजनाको लागत तथा प्रतिफल विश्लेषण गरिने छ । उप-आयोजना भन्दा बाहिरका सहभागिमा कामको पर्दर्शनको प्रभाव (Demonstration Effect) पार्ने खालका उप-आयोजनाहरुलाई प्राथमिकता दिइने छ । कार्यान्वयन गरिने उप-आयोजनाका प्रस्तावीत क्रियाकलापहरुवाट अपेक्षित प्रतिफल हासिल गर्ने प्रयास छन् वा छैनन र जिल्ला, सेवाकेन्द्र र गाविसस्तरको कार्यालयबाट आवश्यक सेवा प्रवाह गर्न सकिन्छ वा सकिदैन सोको समेत विश्लेषण गरिनेछ । साना अनुदान सहयोगको समाप्ति पश्चात आवश्यक पर्ने सक्ने मर्मत तथा सम्भार कार्यलाई दृष्टिगत गरी पेश भएका प्रस्तावलाई प्राथमिकता दिइने छ ।

पुर्ण प्रस्तावको स्थलगत प्रमाणिकरण

कार्यक्रमको मुख्य अनुदान संचालन निर्देशिका मा व्यवस्था भएको भावमोजिम प्रारम्भीक छनौट समिति एंव पुर्ण प्रस्तावको मुल्यांकन पश्चात जिल्ला कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाइ मार्फत स्थलगत प्रमाणिकरणका लागि

सिफारिश भएका प्रस्ताव पत्रहरूको स्थलगत प्रमाणीकरण टोली मार्फत स्थलगत प्रमाणिकरण गरिने छ । स्थलगत प्रमाणीकरण टोलिमा अधिकृत स्तरका प्रतिनिधि जिकृविका /जिपसेका, जिल्ला विउ संयोजक /पशु विकास विज्ञ तथा जिल्ला कृषि व्यवसाय विकास सल्लाहकार रहने छन् । स्थलगत प्रमाणिकरणले प्रस्तावमा उल्लेख भएका विवरण साँचो भए नभएको सुनिश्चिता गर्नेछ । स्थलगत अवलोकनका क्रममा टोलीले आवेदक संस्थाका पदाधिकारीहरूका साथै वरीपरीका अन्य व्यक्तिहरूसंग समेत अन्तर्कृया गर्नेछन् । उप-आयोजनाले के उपलब्धी प्राप्त गर्ने अपेक्षा गरेको छ र सोका लागि प्रस्ताव गरिएका कृयाकलाहरूको बारेमा आवेदक संस्था स्पष्ट छ वा छैन भन्ने कुरा स्थलगत अवलोकनको चेक लिईमा समेटिने छ (अनुसूची ४) । प्राविधिक, आर्थिक र व्यवस्थापकिय दृष्टिकोणबाट प्रस्तावित स्थानमा उप-आयोजना संचालन गर्न उपयुक्त हुन्छ हुदैन सोको समेत लेखाजोखा गरिने छ । पुर्व निर्धारीत समय र प्रस्तावित बजेट भित्र कायम रही आवेदकले उपआयोजना सम्पन्न गर्न सक्छ वा सक्दैन भन्ने बारेमा पनि यकिन गरिनेछ । प्रस्तावित उप-आयोजना कार्यान्वयनबाट सामाजिक एवं वातावरणमा कुनै प्रकारको नकारात्मक प्रभाव पढैन भन्ने बारेमा सुनिश्चितता प्रदान गर्नुपर्ने छ । यसैगरी, उपआयोजना सर्वजनिक स्थान -जस्तै: धार्मिक स्थल, सर्वजनिक ठाँउ, खानेपानीको स्रोत, चौतारा आदि) को अतिक्रमण वा वरीपरीका अन्य (गरीब, दलित र सिमान्तकृत परिवार) को जीविकोपार्जनमा नकारात्मक असर पार्ने सम्भावनाबाट मुक्त छ कि छैन भन्ने बारेमा पनि जाँच गर्नु पर्नेछ । उप-आयोजनाको कार्यान्वयनबाट अन्तर समुदायमा द्वन्द्व सिर्जना हुन सक्ने जोखिम छ वा छैन सो पनि यकिन गर्नु पर्नेछ । यी सबै पक्षको विस्तृत विवरणकासाथ आवेदकको विगतका कृयाकलापहरूमा समेत ध्यान दिनु पर्ने छ ।

सफल भएका उप-आयोजना प्रस्ताव छनौट गरी जि.कृ.वि. /जि.प.से.का. का कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्ने जिल्ला कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईले पुर्ण प्रस्तावहरूको स्थलगत प्रमाणिकरण पश्चात स्थलगत प्रमाणीकरण प्रतिवेदन तयार गर्ने छ । पुर्ण प्रस्तावको मूल्यांकन प्रतिवेदन एंव स्थलगत प्रमाणिकरण टोलीको प्रतिवेदनको आधारमा उप-आयोजनाहरूको आवश्यक जाँच गरी कार्यान्वयन योग्य ठहरिएका उप-आयोजनाहरूलाई अन्तिम स्वीकृतिका लागि कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्ने छ ।

कार्यान्वयन सम्झौतामा हस्ताक्षर

साना अनुदान उप-आयोजनामा उल्लेखित प्रावधानहरूका बारेमा आवेदक पर्णरूपमा जानकार भएको सुनिश्चित भएपछि कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईको सहजिकरणमा जि.कृ.वि.का/जि.प.से.का. र साना अनुदानग्राही बीच कार्यान्वयन सम्झौतामा हस्ताक्षर गरी सो सम्झौताको एक एक प्रति दुवैले राख्नु पर्ने छ तथा एक प्रति जानकारी तथा रेकर्डका लागि कार्यक्रम व्यवस्थापन कार्यालयमा पठाइनु पर्ने छ (अनुसूचि-५) मा कार्यान्वयन सम्झौता फारम दिइएको छ)

उप-आयोजना संचालन, अनुगमन र प्रतिवेदन

उप-आयोजनामा उल्लेख गरिएका सम्पुर्ण कृयाकलापहरूको संचालन गर्ने जिम्मेवारी संझौता गर्ने समूह/सहकारी संस्थाको हुनेछ । उप-आयोजना अनुरूप सम्पन्न क्रियाकलापहरूको चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरि सम्बन्धित जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/जिल्ला पशु सेवा कार्यालय पेश गर्नुपर्ने छ

। जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. कार्यालयहरूले प्राप्त प्रतिवेनहरू कम्पायल गरि जिल्ला कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई मार्फत कार्यक्रम व्यवस्थापन कार्यालयमा पठाउनु पर्ने छ ।

साना अनुदान सहयोग अन्तरगत खरिद व्यवस्था

आयोजनबाट साना अनुदान (Small Grant) अन्तर्गत सम्झौता बमोजिम प्राप्त हुने अनुदान रकमबाट अनुदान सञ्चालन गर्ने समूह/सहकारीहरूले कुनै मालसामान, निर्माणकार्य र प्राविधिक सेवा खरिदगर्नु पर्दा अपनाउनुपर्ने प्रक्रिया निम्न बमोजिम हुने छः

खरिद समिति गठन

उप-आयोजना संचालनकालागि अनुदान प्राप्त गर्ने समूह/सहकारीले तीन जना सदस्य रहेको एउटा खरिद समिति गठन गर्नुपर्ने छ । यस समितिमा कम्तिमा एकजना महिला सदस्य अनिवार्य राख्नु पर्नेछ । यो समितिको छनौटगर्दा कृषकसमूह/सहकारीको कार्यकारी समितिको बैठक बाट माइन्युटमा निर्णय गरी सोही अनुरूप छनौट गर्नु पर्नेछ ।

मेशिन उपकारण एंव औजार खरिद प्रक्रिया

उप-आयोजना संचालन गर्न अनुदानग्राही समूह/सहकारी विच भएको सम्झौतामा परेका मेशीन उपकरण आदि खरिद गर्दा रु.२५,००० सम्म मूल्यपर्ने भए सोझै बजारबाट खरिदगरी वील तथा खरिद गरिएको मालसामान जिन्सी रजिष्टरमा अभिलेख राखि खरिद समितिले प्रमाणित गरिराख्नु पर्नेछ । रु.२५,००० भन्दा माथी र रु.३,००,००० सम्मको मेशीन उपकरण वा औजार खरिदगर्दा आफ्नो आवश्यकताको विवरण तयारगरी त्यस अनुसारको सामानको मूल्य कम्तिमा ३ वटा आपुर्तिकर्ता मार्फत दर रेट लिइ प्राप्त दररेट मध्ये न्युनतम प्रस्तावित दररेट पेश गर्ने आपुर्तिकर्ता मार्फत सामांगंरी खरिदगर्नु पर्नेछ । आपुर्तिकर्ता नियमानुसार मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएको हुनु पर्ने छ ।

मल, वित, नक्ष आदि खरिद

सरकारी फार्म वा निकायहरूबाट वा आधिकारिक रूपमा दर्ताभई यस्ता कार्यमा संलग्न गैह सरकारी वा निजी निकायहरू बाट खरीद समितिको माइन्युटमा निर्णय गरी सोझै खरिद गर्न सकिने छ । यसरी खरिद गरिएका मालसामान जिन्सी रजिष्टरमा आम्दानी अभिलेख राखि खरिद समितिले प्रमाणित गरिराख्नु पर्नेछ ।

निर्माण सम्बन्धि कार्य

सम्झौतामा उल्लेखित कुनै निर्माण सम्बन्धि काम -सिंचाइ कुलो निर्माण/सुधार, वीउ गोदाम घर निर्माण सुधार बाखा बोकाको गोठ, निर्माण/सुधार आदि) गराउनु पर्दा र्सवप्रथम गर्नुपर्ने साना कामहरूको आइटम अनुसारको विवरण तयार गरी - रु. २५,००० सम्मको) सोझै खरिद गर्ने । रु. २५,००० भन्दा माथी रु. ३,००,००० सम्मको कामको लागि सिभिल इन्जिनियरीङ सम्बन्धी प्राविधिकको सहयोगमा कामको परिमाण र लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने छ । यस्तो लागत अनुमान तयार गर्दा जिल्ला दररेट निर्धारण समितिबाट स्वीकृत निर्माण सामग्री र ज्यालादर लाई आधार लिनुपर्ने छ । निर्माण सम्झौता वा अमानतबाट खरिदगर्दा खरिद समितिले वार्तागरी आफ्नु खर्चको अधिकतम प्रतिफल लिनेगरी प्रयत्न गर्नु पर्नेछ ।

कागजातहरु बुझाउनु पर्ने

खरिद प्रकृयासंग सम्बन्धित कागजातहरुको अभिलेख उपआयोजना सम्पन्न भएपछि सम्पुर्ण कागजातहरुको सङ्कल प्रति अनुदानग्राहीले सम्बन्धित जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. पेश गर्नु पर्ने छ तथा सो को जानकारी जिल्ला कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाइमा समेत गराउनु पर्ने । सहकारी संस्थाको हकमा लेखा परीक्षण समाप्त नहुन्जेल सम्म संस्थामै राखि तत् पश्चात जिल्ला कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाइमा बुझाउनु पर्ने छ । खरिद प्रकृयासंग सम्बन्धित कागजातहरुको अभिलेख सम्बन्धित अनुदानग्राहीहरुले अनिवार्य रूपमा राख्नु पर्ने छ ।

साना अनुदान निकासातथा भुक्तानी प्रक्रिया

- ❖ उप आयोजनाको प्रस्ताव कार्यान्वयनको लागि अन्तिम छनौट भएपछि सो को संचालनको लागि कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईको रोहवारमा जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/जिल्ला पशु सेवा कार्यालय का प्रमुख र अनुदानग्राही बीच समझौता गरिने छ ।
- ❖ जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/जिल्ला पशु सेवा कार्यालयले समझौता बमोजिमको साना अनुदान रकम किस्ताबन्दीरूपमा अनुदानग्राहीलाई भुक्तानी गर्नेछन तर अग्रिम पेशकी रकम भने उपलब्ध गराइने छैन । यसको लागि सर्वप्रथम उप-आयोजना संचालन गर्ने समुह/सहकारीले नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त बैंक वा वित्तीय संस्थामा उप-आयोजना प्रमुख र समुह/सहकारीको एकजना तोकिएको सदस्यको संयुक्त दस्तखतबाट खाता संचालन हुने गरी उप-आयोजनाको नाममा बैंक खाता खोल्नु पर्नेछ । तत्पश्चात समझौता बमोजिम कार्य प्रगतिका आधारमा माग भएको पहिलो किस्ता रकम उपरोक्त खातामा जम्मा हुने गरी A/C Payee Cheque बाट रकम भुक्तानी दिईनेछ ।
- ❖ अन्तिम किस्ता रकम निकासाको लागि अनुदानग्राहीले समझौता अनुसार गरेको कामको प्रगति प्रतिवेदन र आम्दानी खर्चको विवरण सहित माग फारम पेश गर्नु पर्नेछ । सो प्रतिवेदन र विवरण जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/जिल्ला पशु सेवा कार्यालयले खटाएको अधिकृत स्तरका कर्मचारीले जांच एंवं स्थलगत निरिक्षण एंवं प्रमाणिकरण गरी भुक्तानीका लागि सिफरीश गरेको आधारमा मात्र रकम निकासा दिईनेछ ।
- ❖ जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, जिल्ला पशु सेवा कार्यालयले साना अनुदान रकम निकासा भुक्तानी गरेको हिसाब नेपाल सरकारको आर्थिक ऐन नियम अनुसारको लेखा प्रणाली बमोजिमका म.ले.प. फारामहरुमा लेखा र अभिलेखहरु राख्नु पर्नेछ र सो को मासिक, चौमासिक र बार्षिक प्रतिवेदन आयोजना (KUBK-ISFP) मा पठाउनु पर्नेछ ।

खर्चको विवरण र प्रगति प्रतिवेदन

अनुदानग्राहीले समझौता अनुसार प्राप्त गरेका आम्दानी र भएको कामको खर्चको विवरण तयार गरी अनिवार्यरूपमा अनुदान उपलब्ध गराउने निकाय जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/जिल्ला पशु सेवा कार्यालयलाई प्रत्येक महिनाको ७ गते भित्र पेश गर्नु पर्नेछ ।

अनुदानग्राही संस्थाहरुले समझौता अनुसार सम्पुर्ण कार्य सम्पन्न गरेपछि अन्तिम आम्दानी खर्चको विवरण र कार्यसम्पन्न वा बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी तपसील बमोजिमका अभिलेख र कागजातहरु समेत संलग्न गरी कार्यसम्पन्न भएको अवधिले १५ दिन भित्र अनुदान उपलब्ध गराउने निकायलाई अनिवार्यरूपले बुझाउनु

पर्नेछ। कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि उक्त कार्यका लागि भएको खर्च लाभग्राही समुह सहकारी तथा एंव अन्य सरोकारवालाहरु विच सार्वजनिक सुनुवाइ गर्नुपर्ने छ तथा सोको प्रतिवेदन समेत अन्तिम किस्ता भुक्तानी माँग गर्दा समावेश भएको हुनुपर्ने छ ।

तपसील

१) साना अनुदानको सम्झौता बमोजिम गरेका सबै कारोबारहरुको प्रमाणित गोधारा भौचरहरु र संलग्न सङ्कल वील भरपाई र अन्य आधारभूत कागजातहरु

२) प्रमाणित बैंक हिसावको विवरण र बैंक स्टेटमेण्ट

३) जिन्सी अभिलेख

४) साना अनुदान कार्यक्रम संचालन सम्बन्धि अन्य कागजातहरु

तर, सहकारी संस्थाको हकमा माथि तपसीलमा उल्लेखित क्र.सं. (१), (२) र (३) अनुसारका कागजातहरु बुझाउनु जरुरी छैन ।

साना अनुदान संचालन गर्ने जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/जिल्ला पशु सेवा कार्यालयले पनि साना अनुदान रकम निकासा भुक्तानी गरेको तथा अनुदानग्राहीहरुले पेश गरेका आम्दानी खर्च र प्रगति प्रतिवेदनहरुको एकिकृत विवरण र प्रगति प्रतिवेदन चौमासिक रूपमा र कार्यसम्पन्न भएपछि अन्तिम रिपोर्ट तयार गरी कार्यक्रम व्यवस्थापन कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

सार्वजनिक सुनुवाइ / लेखापरीक्षण

कृषक समुह

अनुदानग्राही समुहले उप आयोजना सम्झौता पश्चात कम्तिमा २ वटा सार्वजनीक सुनुवाइ (उपआयोजना सम्झौता लगत्तै तथा सम्झौतामा उल्लेखित कार्य सम्पन्न पश्चात) गर्नुपर्ने छ । सार्वजनिक सुनुवाइमा स्थानिय स्तरमा उपलब्ध सरकारी गैह सरकारी राजनितिक दल नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरुको उपस्थितिको सुनिश्चितता गर्नु पर्ने छ । यसरी सार्वजनीक सुनुवाइ गर्दा अनुदानका लागि प्राप्त रकम तथा त्यसको खर्चको विस्तृत विवरण सार्वजनीक गरि सो को प्रतिवेदन अन्तिम किस्ता भुक्तानीका व्यवहार अनिवार्य रूपमा पेश गर्नुपर्ने छ ।

सहकारी संस्था

अनुदानग्राही सहकारी संस्थाले सम्झौता अनुसारको कार्यक्रम संचालन गरेको एक छुट्टै लेखा वा हिसाब किताब राख्नु पर्नेछ। यसको आवधिक आम्दानी खर्चको विवरण र प्रगति प्रतिवेदन-मासिक/चौमासिक/कार्यसम्पन्न/अन्तिम वा बाषिक रूपमा) संवन्धित जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/जिल्ला पशु सेवा कार्यालयलाई निर्धारित समय भित्र उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यी सबै लेखा वा हिसाब किताब र सम्बन्धित कागजातहरु लेखा परीक्षणको लागि पेश गर्नु पर्नेछ । रजिष्टर्ड लेखापरीक्षकबाट सो बमोजिम लेखापरीक्षण भई दिएको प्रतिवेदन संवन्धित जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/जिल्ला पशु सेवा कार्यालयमा आ.व. सकिएको ३ महिना भित्र अनिवार्यरूपले उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

उप-आयोजनाको कार्यक्रम संचालनबाटे सार्वजनिकीकरण

उप-आयोजनाबाट संचालन गरिने कार्यक्रमहरूबाट समुदायमा प्रत्यक्ष प्रभाव पर्ने भएकोले उप-आयोजनाहरूले सार्वजनिक सुनुवाइका साथै कार्यस्थलमा सबैले देखे गरी निम्न कुराहरूको लिखित विवरण डिस्प्ले वोर्डमा अनिवार्यरूपमा टांस्नु पर्नेछ ।

- ❖ उप-आयोजनाको नाम र ठेगाना
- ❖ लाभान्वित हुने समुह / संस्थाको नाम
- ❖ लाभग्राहीको विस्तृत विवरण
- ❖ उप आयोजनाको उद्देश्यहरू
- ❖ अपेक्षित उपलब्धिहरू
- ❖ उप-आयोजना संचालन सम्बन्धि जिम्मेवार व्यक्तीको नाम
- ❖ साना अनुदान सहयोग अन्तर्गत लागत साझेदारी

उप -आयोजनाको कूल लागत रकम

किसानका लागि उन्नत वित्त विजन कार्यक्रम (KUBK-ISFP) बाट प्राप्त अनुदान सहयोग

उप -आयोजना संचालनकोलागि अनुदानग्राहीको योगदान रकम

- ❖ उप-आयोजना अन्तर्गत संचालन हुने मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू

- ❖ उप-आयोजना संचालन हुने अवधि (शुरू तथा कार्यसम्पन्न हुने मिति)

अनुगमनतथा सुपरिवेक्षण

साना अनुदान अन्तर्गत संचालित उप-आयोजनाको नियमीत अनुगमन (भौतिक प्रगति, प्राविधिक, आर्थिक कारोबार तथा लेखा राखे व्यवस्था) सम्बन्धित जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/जिल्ला पशु सेवा कार्यालयले गर्नेछ । त्यसैगरि नियमीत अनुगमनमा कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाइको भुमिका रहन्छ । केन्द्रिय निकाय क्रमश कार्यक्रम व्यवस्थापन कार्यालय तथा दातृ निकायबाट समय समयमा हुने Supervision Mission कृषि विभाग /पशु सेवा विभाग, क्षेत्रिय कृषि/पशु सेवा निर्देशनालय कृषि विकास मन्त्रालय आदीबाट समेत समय समयमा अनुगमन एंव सुपरिवेक्षण कार्य हुने छ ।

अनुसुचीहरु

अनुसुची १ प्रस्ताव पत्रको नमुना ढाँचा

किसानका लागि उन्नत वित्त विजन कार्यक्रम (KUBK-ISFP)

उप-आयोजना पूर्णप्रस्ताव फाराम

(Format for the Submission of Sub-Project Full Proposal)

१. उप-आयोजनाको शिर्षक	उप-आयोजनाको नाम :				
२. उप-आयोजनाको उद्देश्य	उप-आयोजना समाप्ति पश्चात प्राप्त गरिने अपेक्षित प्रतिफल				
३. अनुदानका लागि आवेदन गरिएका क्षेत्र	☐ कृषि वाली ☐ पशुपालन				
४. उप-आयोजना संचालन हुने स्थल	जिल्ला : गाविस/नपा : वडा: टोल :				
५. उप-आयोजना अवधि	शुरुहुने अपेक्षित मिति : उप-आयोजना सम्पन्नहुने अनुमानित मिति : जम्मा अवधि (महिनामा) :				
६. उप-आयोजनाका कृयाकलापहरु, परिणाम तथा प्रतिफल सहितको विवरण (पहिलो ४ महिना, दोस्रो ४ महिना गरि उप-आयोजनाको अन्त्य सम्ममा के कस्ता कृयाकलापहरु संचालन गरि के कस्तो प्रतिफल प्राप्त गर्ने हो सो उल्लेख गर्ने)। एउटा प्रतिफल प्राप्त गर्न एक भन्दा बढि कृयाकलाप हुनसक्ने छन्।	अपेक्षित प्रतिफल				
क्र.सं.	क्रियाकलापहरु	पहिलो ४ महिना	दोस्रो ४ महिना	तेस्रो ४ महिना	उपआयोजना समाप्ति पश्चात
६.१.					
६.२.					
६.३.					
नोट : कृपया बढि ठाऊँ चाहिएमा अर्को टेवल थप गर्नुहोस्।					
७. साझेदारी/सहयोगीहरु (यदि भएमा)को जिम्मेवारी					
क्र.सं.	लाभ वितरण गर्ने शर्तमा प्राविधिक तथा अन्य सेवा उपलब्ध गर्ने साझेदारी/सहयोगीहरुको नाम	संचालन गरिने क्रियाकलापहरु			
७.१.					
७.२.					
७.३.					

८. वर्तमानको समस्याहरु बारे उल्लेख गर्ने

(जस्तै : वालीलगाएको सानो क्षेत्र, थोरै उत्पादन, उत्पादनकासाधनहरुमाथिको पहुँचमा कमि, थोरै पशुपालिएको, कम उत्पादकत्व, वाली तथा पशु उत्पादीत बस्तुको थोरै परिणाममा बजारीकरण आदि)

९. समस्या समाधानकालागि प्रस्तावित कृयाकलापहरु (अर्थात पहिचान भएका समस्याहरुका समाधानकालागिको योजना)

९.१ समस्याहरु	९.२ योजना गरिएका कृयाकलापहरु

१०. उप-आयोजनाको कृयाकलाप, वजेट तथा लागत साभेदारी

लगत शिर्षक	KUBK-ISFP साना अनुदान	अनुदानग्राही समूह/संस्था	अन्य साभेदार/सहयोगी	जम्मा बजेट
१०.१ पूँजीगत खर्च (सिंचाइ कूलो / विउ गोदाम घर, ग्रेसिंग छलोर निर्माण मोसिन औजार तथा सामाग्री खरिद, वायो र्यास प्लाण्ट जडान, गोठ निर्माण तथा सुधार, पशु बजार विकासका लागि टहरा निर्माण आदि)				
१०.१.१				
१०.१.२				
१०.१.३				
१०.१.४				
कुल पूँजीगत खर्च				
१०.२ चालु खर्च (श्रोत विउ, रासायनिक मल, विउ परिक्षण सम्बन्धि खर्च, सामांग्री ढुवानी, प्राविधिक सेवा खर्च, होर्डिङ वोड डिस्प्ले, सार्वजनीक सुनुवाइ आदि)				
१०.२.१				
१०.२.२				
१०.२.३				
१०.२.४				
१०.३ कुल चालु खर्च				
१०.४ भैपरि खर्च (पुर्वाधार निर्माणको कुल खर्चको ५ % सम्म)				

जम्मा खर्च रु.					
११. उप-आयोजना संचालनबाट हुने फईदाहरु					
फाईदा	इकाई	आधाररेखा (अहिले उनीहरुसंग के छ, ?)	उप-आयोजना पश्चात (उप-आयोजना सम्पन्न पश्चात उनीहरुले के प्राप्त गर्ने छन् ?)	लाभको अनुमानित मुल्य रु. मा	
क)	वीउ उत्पादन क्षेत्र (खाद्यान्न बाली तरकारी बाली)	हे			
ख)	वीउ उत्पादन (खाद्यान्न बाली तरकारी बाली)	मे टन			
ग)	सिञ्चित क्षेत्रफल	हे			
घ)	विउ भण्डारण सुविधा	मे टन			
ङ)	यथार्थ सांकेतित वीउको कारोबार	मे टन			
च)	.....				
छ.)	.....				
ज)	.....				
१२. लाभग्राहि विवरण					
१२.१. घरपरिवार (संख्या)		१. जम्मा:..... २. जनजाती:..... ३. दलित: ..... ४. भुमिहिन: ..... ५. अन्य:.....			
१२.२. प्रत्यक्ष लाभान्वित सेवाग्राहीहरुको जनसंख्या विवरण		१. जम्मा:..... महिला:..... पुरुष: ..... २. जनजाती:..... महिला:..... पुरुष: ..... ३. दलित: ..... महिला:..... पुरुष: ..... ४. भुमिहिन: ..... महिला:..... पुरुष: ..... ५. अन्य:..... महिला:..... पुरुष:			
१२.३. अप्रत्यक्ष लाभान्वित सेवाग्राहीहरुको जनसंख्या विवरण		१. जम्मा:..... महिला:..... पुरुष: ..... २. जनजाती:..... महिला:..... पुरुष: ..... ३. दलित: ..... महिला:..... पुरुष: ..... ४. भुमिहिन: ..... महिला:..... पुरुष: ..... ५. अन्य:..... महिला:..... पुरुष:			
१३. उप-आयोजनाबाट सामाजिक वातावरणमानकारात्मक जोखिम नहुने सुनिश्चितता					
क्र.सं.	असरहरु		प्रतिकृया		
			हो	होइन	थाहाछैन
१३.१	उप-आयोजनाले कुनै पनि सार्वजनीक स्थल (जस्तै : धार्मिक स्थल, सार्वजनिक घर, खानेपानीको मुहान, चौतारा आदि) लाई कुनै किसिमको नकारात्मक असर गर्दैन् ।		☐	☐	☐
१३.२	उप-आयोजनाले वरपरका कुनै पनि अन्य गरिव, दलित र सिमान्तकृत समुदाय को जीविकोपार्जनमा कुनै किसिमको नकारात्मक असर गर्दैन् ।		☐	☐	☐

१३.३	उप-आयोजनाले महिलाहरुकालागि थप बोभ सृजना गर्दैन् ।	☐	☐	☐
१३.४	उप-आयोजनाको कार्यान्वयनका कारणले समुदाय-समुदाय विच विवाद आउने छैन् ।	☐	☐	☐
१३.५	उप-आयोजना अरुले आर्जन गरेको सम्पत्ति, उसको स्वईच्छाले बाहेक, क्षति गर्ने कारण हुने छैन् ।	☐	☐	☐

१४ उप-आयोजनाबाट वातावरणिय नकारात्मक जोखिम नपर्ने सुनिश्चितता

क्र.सं.	असरहरु	प्रतिकूया		
		हो	होईन	थाहाछैन्
१४.१	उप-आयोजना भू-क्षय हुने कारण हुने छैन् ।	☐	☐	☐
१४.२	उप-आयोजनाले पानीको गुणस्तरमा कुनै किसिमको असर गर्ने छैन् ।	☐	☐	☐
१४.३	उप-आयोजनामा अत्याधिक मात्रामा किटनासक प्रयोग हुनेछैन् (अर्थात तोकिएको स्वीकार्य सिमाभन्दा बढि प्रयोग हुनेछैन् ।)	☐	☐	☐
१४.४	उप-आयोजनामा अत्याधिक मात्रामा रसायनिक मल प्रयोग हुनेछैन् (अर्थात तोकिएको स्वीकार्य सिमाभन्दा बढि प्रयोग हुनेछैन् ।)	☐	☐	☐
१४.५	उप-आयोजना जैविक विविधतामा हास हुनेगरि पशुको खुला चरिचरनको जोखिमका कृयाकलापहरुमा संलग्न हुनेछैन् ।	☐	☐	☐
१४.६	उप-आयोजना समुदायले प्रयोग गरिरहेको पानीका मुहानहरु सुक्ने खालको जोखिमका कृयाकलापहरुमा संलग्न हुनेछैन् ।	☐	☐	☐
१४.७	मानव स्वास्थमा खलल पर्नेगरि सरसफाईको अवस्थामा हास आउने कृयाकलापहरुमा उपआयोजना संलग्न हुनेछैन् ।	☐	☐	☐
१४.८	मानव स्वास्थमा खलल पर्ने जोखिम हुनेगरि पशु विकासका हर्मोन (जस्तै : बाखा बृद्धि मा तीव्रता ल्याउन दिईने रसायन) दिने कृयाकलापहरुमा उप-आयोजना संलग्न हुनेछैन् ।	☐	☐	☐
१४.९	उप-आयोजनाको कार्यान्वयन स्थल सरकारी निकाय (जस्तै : राष्ट्रिय निकुञ्ज, न्यजन्तु आरक्ष आदि)को स्वीकृती लिनु पर्ने परिसरहरु मा गरिने छैन् हुने छैन् ।	☐	☐	☐
१५	प्रस्तावित उप-आयोजनाको संचालन तथा मर्मतसंभार योजना (साना अनुदान सहयोग कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात यो उपआयोजनाका कृयाकलापहरु संचालन र मर्मतसंभार के कसरि कस्ले गर्ने छ, उल्लेख गर्ने ।	☐	☐	☐

१६	उप-आयोजना सम्पन्न पश्चात प्रगती मापनकालागि के कस्ता तरिकाहरु अवलम्बन गरिने छन् ?
१६.१	.....
१६.२	.....
१६.३	.....
	अरु प्रतिस्पर्धी उपआयोजनाहरु भन्दा किन यो उप-आयोजना छनौट गर्नु उपयुक्त होला ? ....

पूर्णप्रस्ताव पेश गर्ने समूह / सहकारी संस्थाको नाम ठेगाना :

यस पूर्ण प्रस्ताव फाराममा उल्लेखित सबै विषयहरु साचो हो । यसमा उल्लेखित विषयहरुका वारेमा वुभन जि.का.का.ई./जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. लाई पूर्णअधिकार रहेको जानकारी गराउदछौ । साथै उल्लेखित विषयहरुमा कहि फरक पर्न गएमा हाम्रो प्रस्ताव अस्विकृत हुन्छ भन्ने यस संस्थालाई पूर्णजानकारी रहेको व्यहोरा समेत अवगत गराउन चाहान्दछौ ।

अधिकार प्राप्त व्यक्ती :

पद :

सम्पर्क नं. :

समूह/सहकारीको नाम :

ठेगाना

जिल्ला :

गा.वि.स./न.पा. :

वडा नं. :

टोल :

अनुसुची २ प्रस्ताव पत्रको प्रारम्भिक छनौट(Pre Screening) का लागि चेकलिष्ट

क्र.सं.	चेकलिस्ट	मापदण्ड पूरा गरेको		
		छ	छैन्	उपलब्ध छैन
१	उप-आयोजना प्रस्ताव-पत्रको आवेदन तोकिएको समयसिमा भित्र प्राप्त भएको			
२	उप-आयोजना प्रस्ताव-पत्र तोकिएको ढाँचामा भएको ।			
३	उप-आयोजना अवधारणा-पत्रले कार्यक्रमको को सहयोग क्षेत्र समेटेको (कृषिवाली, पशुपालन) ।			
४	आवेक समूह / संस्था विधिवत दर्ता भएको ।			
५	समूह / संस्थाको बैठकबाट साना अनुदानकालागि प्रस्तावपत्र पेश गर्ने सम्बन्धि निर्णय भएको माईन्यूटको प्रतिलिपि संलग्न भएको ।			
६	सहयोगी/साभेदार संस्थाले यदि कुनै कृयाकलापहरुमा आशिंक सहयोग गर्ने भन्ने उल्लेख भए सो को पुष्टि गर्नेप्रमाण (आसयपत्र वा संभौतापत्र) ।			
७	खर्च शिर्षक अनुसार श्रोतहरुमा अन्य निकायबाट समेत प्राप्तहुने गरि दोहरोपना नभएको बारे सुनिश्चितता ।			
	अवधारणा-पत्रसाथ निम्न कागजातहरु संलग्न भएका :			
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ समूह / संस्था दर्ता प्रमाणपत्र को प्रतिलिपि ❖ समूह / संस्थाको साना अनुदानकालागि उपआयोजना प्रस्तावपत्र पेश गर्ने सम्बन्धि कार्यसमितिको निर्णयको प्रतिलिपि ❖ मिलान कोष (Matching fund) आवश्यकता अनुसार (नगद वा गैहनगद) व्यवस्थापन गर्ने सुनिश्चितता । ❖ सहयोगी/साभेदार संस्थाले यदि कुनै कृयाकलापहरुमा आशिंक सहयोग गर्ने भन्ने उल्लेख भए सोको पुष्टि गर्ने प्रमाण (आसयपत्र वा संभौतापत्र) प्रमाण संलग्न भएको । ❖ समूह/संस्थाको सदस्यता, विद्यमान श्रोतसाधनहरु (जस्तै: भौतिक सुविधा, मानव संसाधन, बैंक विवरण र मौज्जात, वर्तमानमा गरिरहेका कृयाकलापहरु) सम्मिलित विवरणहरु संलग्न । सहकारीहरुको हकमा वार्षिक कारोबारको विवरण समेत संलग्न भएको । 			
	कैफियत (यदी केही भएमा)			

प्रस्ताव मुल्यांकनका लागि सिफारिश गरिएको नगरिएको

हस्ताक्षर	हस्ताक्षर	हस्ताक्षर
नाम : पद : जिकृविकास/जिपशेका प्रमुख मिति :	नाम : पद : जि वीउ सं/ पशु विकास विज्ञ (PIU) मिति:	नाम : पद: कृषि व्यवसाय सल्लाहकार मिति:

अनुसुची ३ उप आयोजना प्रस्तावको मुल्यांकन तथा स्विकृतिका आधारहरू

उप-आयोजनाको नाम :		उप आयोजना कोड नं.:
जिल्ला:	उप-आयोजना संचालनहुने स्थल :	
१. उप आयोजनाको प्राविधिक पक्षको विश्लेषण		
उपआयोजना मार्फत व्यावसायिकताको विकास हुने सम्भावना छ ।	☐ छ ☐ छैन	
उप आयोजनाले राखेका लक्ष्यहरू हासिल गर्न सक्ने खालका छन् ।	☐ छ ☐ छैन	
उप आयोजना परम्परागत क्रियाकलापभन्दा नया तरिकाले कार्यान्वयन हुन सक्दछ ।	☐ छ ☐ छैन	
उप आयोजनामा प्रस्तुत गरिएको कार्य योजना सान्दर्भिक छ ।	☐ छ ☐ छैन	
उप-आयोजनामा सहभागी नरहेका अन्य कृषकहरूकालागि पर्देशी प्रभाव सृजना गर्ने अवस्था रहेको छ ।	☐ छ ☐ छैन	
उप-आयोजनाको कार्ययोजनामा प्रस्तुत भएका कृयाकलापहरूबाट अपेक्षित परिणाम प्राप्त हुने गरि पर्याप्त मात्रामा कृयाकलापहरू प्रस्ताव गरिएका छन् ।	☐ छन् ☐ छैन	
२. उप आयोजनाको व्यावसायिक योजनाको विश्लेषण		
उपयुक्त वजारीकरण रणनिति अवलम्बन गरिएको छ ।	☐ छ ☐ छैन	
उत्पादित वस्तुहरूको सहज विक्रिका लागि विक्रि पुर्व सम्झौता गरिएको छ ।	☐ छ ☐ छैन	
उप-आयोजनाबाट प्राप्त गर्ने लाभ भन्दा यसमा लाग्ने लागत मुल्य बढि छ ।	☐ छ ☐ छैन	
३. उप आयोजनाको सामाजीक समावेशिता		
महिलाको सहभागिता रहेको छ ।	☐ छ ☐ छैन	
जनजातिको सहभागिता रहेको छ ।	☐ छ ☐ छैन	
दलितहरूको सहभागिता रहेको छ ।	☐ छ ☐ छैन	
४. आवेदकको व्यवस्थापकिय क्षमता		
आवेदक समुह सहकारी आवेदनका लागि योग्य रहेको छ ।	☐ छ ☐ छैन	
आवेदक समुह सहकारीको कारोबार वैक मार्फत संचालन हुन्छ ।	☐ छ ☐ छैन	
खरिद व्यवस्थाका लागि खरिद व्यवस्थापन समिति तथा अनुगमन योजना तयारी गरेको छ ।	☐ छ ☐ छैन	
५. उप आयोजनाको दिगोपना		
उप आयोजना नियमित रूपमा अनुदानग्राहीले अनुदान विना पनि संचालन गर्न सक्छन ।	☐ सक्छन ☐ सक्दैनन	
उप आयोजनाबाट उत्पादित वस्तुहरूको प्रतिष्पद्धात्मक क्षमता बढि रहेको छ ।	☐ छ ☐ छैन	
लप्रस्तावित उपआयोजनाका कुनै पनि क्रियाकलापहरू वातावरण तथा सामाजिक	☐ छन् ☐ छैनन	

६० प्रतिशत भन्दा बढि जिज्ञासाहरूको सकारात्मक जवाफ प्राप्त भएका प्रस्ताव पत्रहरूको मात्र स्थलगत प्रमाणिकरण प्रक्रियाका लागि सिफारिश गरिने छ ।

परिवेशमा कुनै प्रकारका नकारात्मक असर पार्ने खालका छैनन ।	
अनुदान सहयोगको अवधि समासी पछि उप-आयोजना मर्मत संभारको योजना प्रस्ताव भएको ।	☐ छ ☐ छैन
प्रस्तावित उपआयोजना जिल्ला, सेवाकेन्द्र स्तरका कार्यालयहरूबाट प्राविधिक सेवाको पहुँचमा रहेको छ ।	☐ छ ☐ छैन

निर्णय

छनौट भएको / नभएको	टिक लगाउनुहोस
स्थलगत प्रमाणिकरणका लागि छनौट भएको	☐
छनौट नभएको	☐
यदि छनौट नभएको भए कारण - उल्लेख गर्ने	
.....	
.....	

सिफारिश गर्ने

नाम :

पद :

हस्ताक्षर :

अनुसुची ४ उप आयोजना प्रस्तावको स्थलगत प्रमाणिकरणका लागि चेकलिष्ट

क्रस	क्रियाकलापहरु	मापदण्ड पुरा		
		छ	छैन	सुचना छैन
१	आवेदकको अनुभव तथा संस्थागत मुल्यांकन			
१.१	आवेदकहरुको आफुले आवेदन गरेको मुल्य श्रृंखलाको क्षेत्रमा अनुभव रहेका छ ?			
१.२	आवेदक समुह/सहकारीका सदस्यहरुलाई आवेदनका वारेमा प्रयाप्त जानकारी रहेको छ ?			
१.३	आवेदक समुह/सहकारीमा निर्णय प्रक्रियामा पारदर्शीता रहेको छ ?			
१.४	आवेदक समुह/सहकारी अनुदानका लागि आवेदन गरिएका क्षेत्रमा विगत देखि नै सकिय रहेको छ ?			
१.५	आवेदक समुह सहकारीको प्रस्तावित उप आयोजनामा सामाजीक समावेशिता उल्लेख्य रूपमा रहेको छ ?			
१.६	आवेदक समुह/सहकारीहरु अनुदानका लागि आवेदन गरिएका क्षेत्रमा विगत देखि नै सकिय रहेको छ ?			
१.७	आवेदक समुह/सहकारी आर्थिक रूपमा सबल रहेका छन ? (वचत परिचालन अवस्था, पुरक अनुदान जुटाउने सम्बन्धी निर्णय तथा सहमतिको जाँच गर्ने)			
१.८	आवेदक समुह सहकारीसंग प्रयाप्त रूपमा भौतिक साधन तथा सामांग्रीहरु रहेका छन ?			
१.९	जरगा, भवन , गोदाम घर आदी को सुविधा रहेको छ ?			
१.१०	मेशिनरी तथा औजारको उपलब्धता रहेको छ ? जस्तै पावर टिलर, मिनी टिलर, थ्रेसर, कर्न सेलर आदी			
१.११	आवेदक समुह सहकारी सदरमुकाम भन्दा टाढा अवस्थित छन ?			
२.	उप आयोजनाको प्राविधिक मुल्यांकन			
२.१	प्रस्तावित उप-आयोजना प्राविधिक रूपमा तोकिएको भौगोलिक क्षेत्रकालागि उपयुक्त छ ?			
२.२	प्रस्तावित उप-आयोजना आर्थिक रूपमा सबल छ ? (लागत भन्दा लाभ बढि छ छैन ?)			
२.३	प्रस्तावित उप-आयोजना समूह/संस्थाले व्यवस्थापन गर्न सक्नेखालको छ छैन ? (दक्ष जनशक्तिको पर्याप्तमात्रामा संलग्नता छ छैन ?)			
२.४	के उप-आयोजनाका प्रस्तावित कृयाकलापहरु अपेक्षित प्रतिफल प्राप्त गर्न पर्याप्त छन ?			
२.५	उप-आयोजनाका प्रस्तावित कृयाकलापहरु उल्लेखित बजेट सिमा भित्र प्राप्त गर्न सकिनेखालका छन ? (के उपआयोजना संचालनकालागि आवश्यक पर्ने सब सुविधा/कृयाकलापहरु बजेटमा समावेश छन ?)			
२.६	उप-आयोजनाका प्रस्तावित कृयाकलापहरु तोकिएको समयसिमा भित्र सम्पन्न गर्न सकिन्द ?			

⁴ कम्तिमा ५० प्रतिशत जिज्ञासाहरुको सकारात्मक जवाफ प्राप्त भएका प्रस्तावको मात्र स्विकृतिका लागि सिफारिश गरिने छ ।

२.७	उप-आयोजनाका कृयाकलाप संचालन कार्ययोजनाले संलग्न सबैमा बाडिएको भूमिका प्रष्ट पारेको छ ?		
२.८	एकै बजेट शिर्षकमा अन्य श्रोतवाट पनि बजेट विनियोजन भई दोहोरोपना नभएको बारे प्रष्ट पारेको छ ?		
२.९	प्रस्तावित उप-आयोजना संचालनमा आधारभूत सुविधा/सामाग्री प्राप्त गर्न सक्ने पर्याप्त संभावना रहेको छ ?		
२.१०	प्रस्तावित उप-आयोजना संचालनका लागि आवश्यक प्राविधिक सहयोगका लागि सेवा प्रदायक निकायहरु सँगको पहुँच प्रयाप्त रहेको छ ?		
२.११	उत्पादित वस्तुको बजार सम्भावना स्थानिय क्षेत्रिय तथा राष्ट्रिय बजार रहेको छ ?		
२.१२	उत्पादित वस्तु विक्रीका लागि पुर्व खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्ने सम्भावना रहेको छ ?		
२.१३	प्रस्तावित उप-आयोजनाले कुनै पनि सार्वजनीक स्थल (जस्तै : धार्मिक स्थल, सार्वजनिक भवन, खानेपानीको मुहान, चौतारा आदि) लाई प्रतिस्थापन गर्ने अवस्था छ ?		
२.१४	उप-आयोजनाले वरपरका कुनै पनि अन्य गरिव, दलित र सिमान्तकृत समुदाय को जीविकोपार्जनमा कुनै किसिमको नकारात्मक असर पर्ने संभावना रहेको छ ?		
२.१५	उप-आयोजनाको कार्यान्वयनका कारणले समुदाय- समुदाय विच विवाद आउने संभावना रहेको छ ?		
२.१६	प्रस्तावित उप-आयोजना का कारण वातावरणमा नकारात्मक असर पर्ने सम्भावना छ ? (यदि कुनै भएमा ?)		
२.१७	न्युनिकरणका उपायहरु अवलम्बन गरिएका छन ?		
२.१८	उप आयोजनाको दिगोपना सम्बन्धी केही योजनाहरु संगलग्न छन ?		
	अन्य कैफियत (यदि केहि भएमा):		

पुनश्च: स्थलगत प्रमाणिकरणका कममा प्रमाणिकरण टोलिले प्रयास मात्रमा छलफल गरि वैठक पुस्तिकौॱॊक खाता हित कोष परिचालनकार्य अनुभव सम्बन्धि विवरण समुह /सहकारीको वैधानिक अवस्थाका बारेमा निक्यौल गर्नु पर्ने छ।

स्थलगत प्रमाणीकरण टोलीको निर्णय

१.उप आयोजना अहिलेकै अवस्थामा कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त छ

वा

२.उपआयोजना प्रस्तावमा निम्न वमोजिम सामान्य फेरवदल सहित कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त छ

क .....
ख .....

वा

३.उप आयोजना अहिलेकै अवस्थामा कार्यान्वयन गर्न उपयुक्त छैन

स्थलगत प्रमाणीकरणका सदस्यहरु

क्र स	नाम थर	कार्यालय संस्था	पद	दस्तखत

स्थलगत प्रमाणीकरण सम्पन्न मिति :

अनुसुची ५ उप आयोजना कार्यान्वयन समझौताको नमुना ढाँचा

किसानका लागि उन्नत वित्त विजन कार्यक्रम
जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/जिल्ला पसु सेवा कार्यालय .....,
साना अनुदान सहयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन संझौता

यो समझौता (यस पछि "संझौता") ..... साल ..... महिना ..... दिन किसानका लागि उन्नत वित्त विजन कार्यक्रम (KUBK-ISFP) का लागि जि.कि.वि.का./जि.प.से.का (यस पछि "KUBK-ISFP") र अर्को पक्ष"..... यस पछि "अनुदानग्राही") सम्पन्न भएको छ । यो समझौतादुवै पक्षहरूबाट हस्ताक्षर भएका मितिदेखि लागू हुनेछ । साथै तल उल्लेखित शर्तहरू यस समझौताका अभिन्न अंग मानिनेछन् ।

उपआयोजनाको नाम :

ठेगाना : .....

उपआयोजना कोड : .....

1. अनुदान सहयोगकालागि ..... अनुदानग्राही समूह/संस्थाको नाम.....ले जि कृ वि का जि प से का मा पेश गरेको आयोजना प्रस्ताव क्षे.आ.स.इ.ले स्वीकृत गरेको छ । यसले जि.का.इ र अनुदानग्राही बिच भए गरेका र सहमत भएका पछिल्ला सेवा तथा शर्तहरू समेतलाई यसपछि "उपआयोजना" भनिने छ ।
2. यो समझौताअनुसार अनुदानप्राप्त उप-आयोजना..... महिनालागि कार्यान्वयन गरिने छ । विशेष परिस्थीतिमा समान्यतया दुवै पक्षको सहमतीमा लिखित सहमतीमा यो संझौताको अवधि थप वा घट हुन सक्ने छ । उपरोक्त अनुसारको सहमती नभएसम्मका लागि यो उपआयोजनाको अवधि निम्नानुसार हुने छ ।
शुरु मिति ..... - साल /महिना /दिन
सम्पन्न हुने मिति ..... - साल /महिना /दिन
3. यो उपआयोजनाको कुल लागत अनुमान नेपाली रु. ..... रहेको छ । जसअन्तर्गत नेपाली रु. ..... साना अनुदान सहयोगको रूपमा उपलब्ध गराईने छ र बाँकी नेपाली रु. ..... उपआयोजना अनुदानग्राहीले व्योहर्नुपर्ने छ ।

उपआयोजनाको बजेट	
KUBK-ISFP साना अनुदान सहयोग	नेपाली रु. .....
अन्य निकायको सहयोग -यदि भएमा)	नेपाली रु. .....
अनुदानग्राहीले व्योहर्ने	नेपाली रु. .....
कुल जम्मा	नेपाली रु. .....

4. समझौताबमोजिम प्राप्त साना अनुदान सहयोग उप-आयोजनाको उद्देश्यकालागि मात्र खर्च गर्नुपर्नेछ । साना अनुदान कार्यान्वयन निर्देशिकामा उल्लेख गरिएका सेवा तथा शर्तहरूको अधिनमा रहेर मात्र अनुदान सहयोग प्रयोग गर्नु पर्ने छ ।
5. अनुदानग्राहीले नेपाल राष्ट्र बैंकबाट स्वीकृत बैंक/वित्तिय संस्थमा उप-आयोजनाको नाममा खाता खोल्ने छ र स्वीकृत अनुदान रकम उक्तखातामा जम्मा गर्नकालागि सो को पुर्ण विवरण जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का.लाई उपलब्ध गराउने छ ।

६. अनुदानग्राहिले प्राप्त भएको अनुदान रकम कुनै किसिमको दुरुपयोग, जफत, क्षतिपुर्ति, वा बाँडफाँड हुने छैन भन्ने कुराको सुनिश्चितता गर्नुपर्ने छ ।
७. उप-आयोजनाको वित्तिय कारोबारहरूको लेखा प्रचलित "दोहरो लेखा प्रणाली" मापदण्ड अनुसार राख्नुपर्ने छ र सो को पृष्ठार्थाईकालागि आवश्यक कागजपत्र तथा प्रमाण संलग्न गर्नुपर्ने छ ।
८. उप-आयोजना सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसार प्राप्त अनुदानको उचित परिचालन गर्ने उत्तरदायित्व अनुदानग्राहीको हुने छ । यदि पूर्ण वा आंशिक रूपमा उप-आयोजनामा तोकिएको उद्देश्य बाहेक अन्यत्र प्रयोग भएको पाईंमा जिल्ला जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का ले सरकारी वाँकी सरह असुल उपर गर्ने छ ।
९. वित्तिय कारोबार अन्तर्गत खरिद, भुक्तानी, अनुगमन, व्यवस्थापन प्रकृया उप-आयोजना प्रस्तावमा उल्लेख भएको र अन्यथा तोकिएको अवस्थामा र दुवै पक्षको लिखित मञ्जुरीमा परिवर्तन गरेको बाहेक, यसै सम्झौताको सेवाशर्त अनुसार गर्नु पर्ने छ ।
१०. उप-आयोजनाकालागि अन्यत्र प्रयोग भईसकेको (Second Hand) उपकरण तथा सामग्रीहरू यस "साना अनुदान सहयोग" रकमबाट खरीद गर्न पाईने छैन ।
११. उप-आयोजना अन्तर्गतसाना अनुदान सहयोगग्राहीले खरिद गरिएका सम्पर्ण उपकरण तथा सामग्रीहरू उपअयोजनासम्पन्न नहुदा सम्म सुरक्षित राख्ने तथा क्षति र दुरुपयोग हुनबाट रोक्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापकको हुने छ ।
१२. उप-आयोजनाको व्यवस्थापकलाई जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का को पुर्व लिखित सहमति बेगर अनुदानग्राही संस्थाले अर्को नाम परिवर्तन गर्न पाउने छैन । उप-आयोजनाका उल्लेखित कार्यहरू संचलन गर्ने जिम्मेवारी उप-आयोजना व्यवस्थापकको हुने छ । उसबाट भए गरेका कामबाट हुने कुनै पनि हानी-नोक्सानीकालागि व्यवस्थापक स्वयम पुर्णतः जिम्मेवार रहने छ ।
१३. अनुदानग्राहीलाई उप-आयोजनाको वर्तमान कृयाकलापहरू संचालनमा थप समायोजन आवश्यक छ भन्ने लागेमा, अनुदानग्राहीले लिखितरूपमा जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. लाई समय रहदै सूचित गर्नु पर्ने छ । उक्त सूचना प्राप्त गरे पछि जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. ले समायोजन र सुधारकालागि अपनाउनु पर्ने अवधारणा सहित बढिमा १५ दिन भित्र आवश्यक निर्देशन जारी गर्ने छ ।
१४. जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का ले तल उल्लेखित कृयाकलापहरू संचालन गर्ने गरि बढिमा तिन किस्तामा साना अनुदान सहयोगको रकम उपलब्ध गराउने छ ।

क्र.सं.	कृयाकलापहरू	बजेट	कृयाकलाप सम्पन्नहुने मिति	किस्ता
१	पहिलो किस्ता			बढिमा ५० प्रतिशत (कार्य सम्पादनको आधारमा)
२	दोस्रो /अन्तिम किस्ता			५० प्रतिशत वा वाँकी रकम कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पश्चात
	जम्मा			१०० प्रतिशत

१५. पहिलो किस्ता बाहेक, सम्पुर्ण किस्ताहरू जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का बाट खर्टाईएको अधिकृतले सम्पन्न कामको अनुगमन तथा प्रमाणिकरण गरे पछि मात्र निकासा दिईने छ । किस्ता निकासा गर्दा सम्झौतामा उल्लेखित कार्य तालिकालाई समेत ध्यानमा राखेर गरिने छ । हरेक पटकको उपरोक्त कार्वाहीमा लाभग्राहिले पछिल्लो किस्ताबाट प्राप्त रकमको सन्तोषजनक उपयोग भएको र सम्पन्न गर्नुपर्ने कार्यहरू सम्पन्न भएको उल्लेखित प्रमाणिकरण गरेको हुनु पर्ने छ ।

१६.यदि अनुदानग्राहीले पुर्व स्विकृत कार्य-योजनामा कुनै किसिमको अप्रत्यासित ढिलाई हुने संभावना देखेमा जि.कृ.वि.का./जि.प.से.कालाई समय बढाउन पुर्व स्वीकृतीकालागि अनुरोध गर्नु पर्ने छ ।

जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का ले उक्त अनुरोधलाई बजेटमा कुनै किसिमको परिवर्तन नपर्ने गरि र प्रस्तावित एउटा कृयाकलापबाट अर्को कृयाकलाप कार्यान्वयनमा असर नपर्ने गरि स्वीकृती दिनसक्ने छ ।

१७.भुक्तानी तालिका कार्य तालिका संग मेलखाने हुने छ । भुक्तानी प्रकृया अगाडि बढाउनकालागि सफलतापुर्वक कार्य सम्पन्न मात्र नभई समयमै सम्पन्न कामको प्रगति विवरण तथा प्रमाणिकरण पनि हुनु पर्ने छ ।

१८.यदि जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. ले अनुदानग्राहीले समझौता अनुसार काम गर्न सकेन वा कार्य सम्पन्न गर्न उचित प्रबन्ध मिलाउन सकेन भन्ने तागेमा अनुदानग्राहीलाई लिखितरूपमा कारणसहित समझौता अनुसार कार्य सम्पन्न गर्न उचित प्रबन्ध मिलाउन १५ दिनको म्याद राखेर सूचना दिने छ । उक्त अवधिभित्र निर्देशन पालना नगरेमा समझौता भंड गर्न सक्ने छ । यस्तो अवस्थामा पहिले नै खर्च भएको रकम खर्चको अनुपातमा भुक्तानी गरिने छ उपआयोजना संचालनका लागि निकासा भएको रकम मध्ये बाँकि रकम अनुदानग्राहीले जि.कृ.वि.का./जि.प.से.कामा फिर्ता गर्नु पर्ने छ ।

१९.अनुदान संचालन निर्देशिका २०७२ मा उल्लेख भएको वातावरणिय तथा सामाजिक सुरक्षासंग सम्बन्धीत सम्पुर्ण कुराको अनिवार्य अनुसरण भएको सुनिश्चितता उपआयोजनाले गर्नु पर्ने छ ।

२०.यो समझौता अनुसार, लिखितरूपमा जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का को पुर्व अनुमति नलिईकन, कुनै पनि तेस्रो पक्षलाई जिम्मेवारी दिने वा सार्वे किसिमको उप-समझौता वा अन्य समझदारी गर्न पाइने छैन् ।

२१.स्वार्थ बाझिने (Conflict of Interest)

यो समझौता हस्ताक्षर पश्चात अनुदानग्राहीले साना अनुदान रकमको कुनै पनि हिस्सा आफ्ना नातेदार वा उनीहरूले चलाएको संस्थालाई भुक्तानी दिने वा नाममा सार्वे कार्य गर्ने छैन् भन्ने बैधानिक घोषणा गर्नु पर्ने छ ।

२२.पत्राचार गर्ने ठेगाना (Communication Address)

अनुदानग्राहि र जि.कृ.वि.का./जि.प.से.काविच हुने कुनै पनि सूचना आदानप्रदानको कार्य लिखितरूपमा भएमात्र प्रभावकारि भएको मानिने छ । पत्राचारकालागि समर्पक ठेगाना निम्नानुसार रहेको छ :

समर्पक विवरण (Contact Details)	
उपआयोजना अनुदानग्राही	जि.कृ.वि.का. वा जि.प.से.का.
उपआयोजना व्यवस्थापकको नाम	
उपआयोजनाको नाम	
ठेगाना	
फोन/फ्याक्स	फोन / फ्याक्स
इमेल	इमेल

२३.प्रभावकारिता र समझौताको खारेजी (Effectiveness and Termination of the Agreement)

- यो समझौता दुबै पक्षहरू जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. र अनुदानग्राहीसंस्थाविच हस्ताक्षर भएको मिति बाट लागू हुनेछ ।
- यो समझौता तल उल्लेखित कारणहरू मात्र खारेजी भएको मानिने छ ।

- कुनै एक पक्षले समझौताका बुदाहरु उलंघन गरेमा तथा यसलाई सच्याउन अर्को पक्षले थाहा पाएको दिनबाट लिखितरूपमा जानकारी गराएको १५ दिन सम्म पनि यसको समाधान गर्न उचित कदम नचालेमा वा समाधानको उपाय पत्ता नलागेमा
- अनुदान ग्राहीले आर्थिकरूपमा अनियमितता गरेको प्रमाणित भएमा
- ३ महिना भन्दा बढि समय सम्म पनि अनुदान प्रवाह गर्न ठिलो भएमा वा अनुदानग्राही ले समझौता खारेज गर्न आग्रह गरेमा ।

२४. समझौतामा उल्लेख भए अनुसार दायित्व पूरा गर्न नसकेर समझौता खारेज भएको अवस्थामा, अनुदानग्राहीको उप-आयोजना संचालन खातामा रहेको रकम जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. ले सूचना गरेको सात कार्यादिन भित्र संवनिधित कार्यालयको खातामा जम्मा गर्नु पर्ने छ ।

२५. कुनै कारणबस समझौता खारेज भएको अवस्थामा उप-आयोजनाका गोप्य सूचनाहरु (यदि भएमा) तुरुन्तै जफत गरिने छन् ।

२६. उप-आयोजना सम्पन्न भन्दा अगावै तेसो पक्ष (अर्थात: जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. र अनुदानग्राही बाहेक अन्य) को कारणले समझौता खारेज भएको अवस्थामा, उप-आयोजनाले यस पुर्व नै अर्डर (आदेश) गरेको वा लिएका सामाग्री र सेवाहरुकालागि जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. ले भुक्तानी दिने छ । कबोल नगरेको अन्य रकम (यदि भएमा) जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का.. मा तुरुन्तै फिर्ता गर्नु पर्ने छ । अनुदानग्राहिले तोकिएको समयसिमा भित्र रकम फिर्ता नगरेमा विद्यमान कानूनको सहायताले फिर्ताका लागि कारबाहीको प्रक्रिया अगाडी बर्दाईने छ ।

२७. विवाद समाधान (Dispute Resolution)

जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. र अनुदानग्राहिका विचमा यस समझौतालाई लिएर कुनै विवाद सृजना भएमा दुबै पक्षले असल नियतकासाथ आपसि समझदारीबाट विवाद समाधान गर्ने छन् । तर यसरी प्रयास गर्दा विवाद समाधान हुन नसकेको खण्डमा नेपालको प्रचलित कानून बमोजिम विवादको समाधान गरिने छ ।

२८. अवरोध /रुकावट (Force Majeure)

यो समझौता अनुसारको कृयाकलापहरु संचालन गर्न अप्रत्याशित घटनाहरु प्राकृतिक विपत्ति, -जस्तै : आगलागि, बाढी-पहिरो, विस्फोटन, हिउपात, आधिवेरि, भुकम्प, भू-क्षय), सरकारी हस्तक्षेप र जन बिद्रोह -जस्तै : युद्ध, दंगा, अस्थिरता, आमहडताल र श्रमिकबाधा) जस्ता नियन्त्रण भन्दा बाहिरका घटनाहरुका कारण निराशाको स्थिती सिर्जना हुन गएमा अनुदानग्राही जिम्मेवार हुने छैन ।

२९. व्याख्या (Final Disposition)

१. जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का.ले अनुदानग्राहिलाई समाहित नभएको स्वतन्त्र करारदाताको रूपमा उप-आयोजना कार्यान्वयनमा संलग्न गराउने छ । त्यसकारण जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. अनुदानग्राहिको आवद्ध संस्थाकोरूपमा मानिने छैन ।
२. यस समझौतामा लिखितरूपमा सेवाशर्तहरु उल्लेख गरिएका छन् । त्यसकारण यस समझौताको अधिनमा अन्य मौखिक वा लिखित प्रतिवद्धता, सहमति र प्रतिनिधित्व रहने छैन ।
३. यस समझौताका पक्षहरुको उल्लेख भएको ठेगानामा लिखितरूपमा कुनै पनि सूचना पठाउनु परेमा हुलाक, फ्याक्स वा इमेल मार्फ तसूचना दिनुपर्ने पक्षलाई प्रेषित गरिने छ ।
४. यस समझौतामा भएका बुदाहरुमा भिन्नता, छुट तथा परिवर्तनहरु लिखितरूपमा दुबै पक्ष अनुदानग्राही र सम्बन्धित जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का. को तर्फबाट हस्ताक्षर भएपछि मात्र लागु हुन सक्ने छन् ।
५. यस समझौतामा भएको रिपोर्टिङ, गोपनियता, बौद्धिक सम्पत्ति र प्रकाशन संग सम्बन्धि व्यवस्था उपअयोजनाका कृयाकलापहरु सम्पन्न भई करार समाप्त भए पछि मात्र खारेज हुनेछन् ।

यो सम्झौता..... ..... (वर्ष/ महिना/ दिन मा तल उल्लेखित पक्ष तथा कार्यक्रम व्यवस्थापन कार्यालयलाई एउटाका दरले गरि जम्मा ३ प्रतिह्रुमा हस्ताक्षर सम्पन्न भयो ।

प्रथम पक्ष जि.कृ.वि.का./जि.प.से.का	दोश्रो पक्ष अनुदान ग्राहिको
हस्ताक्षर ..... नाम : पद :	हस्ताक्षर ..... नाम : पद :
साक्षी नाम : पद :	साक्षी नाम : पद :

नोट : सम्झौताका अनुसूचिमा सम्बन्धित कागजपत्र संलग्न गर्नुपर्ने छ, (जस्तै : कार्ययोजना, बजेट तथा भुक्तानी तालिका सहित प्रस्तावको सारांश, उत्पादन हुने सामाग्रीहरुको पुर्व खरिद सम्झौता आदी)